

Τ.Ε.Ι ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΣΧΟΛΗ Σ.Ε.Υ.Π
ΤΜΗΜΑ: ΑΙΣΘΗΤΙΚΗΣ
ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ: Γ. ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ
ΟΓΚΟΙ ΔΕΡΜΑΤΟΣ

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ:
ΓΑΛΟΠΟΥΛΟΥ ΒΑΓΙΑ
ΚΟΡΚΟΡΙΑΔΟΥ ΔΕΣΠΟΙΝΑ

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ 1993

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

	ΣΕΛΙΔΕΣ
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	3
ΕΙΔΙΚΗ ΕΜΒΡΥΟΥΛΓΙΑ ΔΕΡΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΛΟΓΙΑ	5
ΑΝΑΤΟΜΙΑ ΤΟΥ ΔΕΡΜΑΤΟΣ	
Γενικοί χαρακτήρες του δέρματος	10
Εξωτερική μορφολογία του δέρματος	11
Στιβάδες του δέρματος	11
Αδένες του δέρματος	13
Αγγεία του δέρματος	13
Νεύρα και ειδικά υποδοκτικά όργανα του δέρματος	14
Κεράτινα όργανα του δέρματος	15
ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΔΕΡΜΑΤΟΣ	17
ΚΑΚΟΗΘΕΙΣ ΟΓΚΟΙ	22
ΠΡΟΚΑΡΚΙΝΙΚΕΣ ΔΕΡΜΑΤΟΠΑΘΕΙΕΣ	23
Ηλιακή ή Ακτινική ή Γεροντική υπερκεράτωση	23
Σπιλοκυτταρικοί σπίλοι	25
Αρσενική κεράτωση	27
Ακτινοδερματίτιδα από ακτίνες RÖNTGEN	27
Μελαγχρωματική Ξηροδερμία	27
Οι φακές	28
Ερυθρηματώδης λύκος	29
Λευκοπλακία	29
Ουλές	31
Χειλοειδή	33
Αστεροειδή Ψευδοουλές	35
Χρόνια έλκη των κνημών	35
ΚΑΡΚΙΝΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΔΕΡΜΑΤΟΣ	38
Νόσος του Bowen	38
Ερυθροπλασία του QUEYRAT	40
Ενδοεπιδερμικό επιθηλίωμα των BORST-JADASSOHN	41
Νόσος του PAGET	42

ΑΚΑΝΘΟΚΥΤΤΑΡΙΚΟ ΚΑΡΚΙΝΩΜΑ	46
ΒΑΣΙΚΟΚΥΤΤΑΡΙΚΟ ΕΠΙΘΗΛΙΩΜΑ	52
ΙΝΟΕΠΙΘΗΛΙΑΚΟΣ ΟΓΚΟΣ ΤΟΥ ΡΙΝΚΥΣ	60
ΕΝΔΙΑΜΕΣΑ ΚΑΙ ΜΙΚΤΑ ΕΠΙΘΗΛΙΩΜΑΤΑ	61
ΘΕΡΑΠΕΙΑ ΤΩΝ ΕΠΙΘΗΛΙΩΜΑΤΩΝ	62
ΜΕΤΑΣΤΑΤΙΚΑ ΚΑΡΚΙΝΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΔΕΡΜΑΤΟΣ	67
ΚΑΚΟΗΘΕΣ ΜΕΛΑΝΩΜΑ	67
ΘΕΡΑΠΕΙΑ ΤΟΥ ΚΑΚΟΗΘΟΥΣ ΜΕΛΑΝΩΜΑΤΟΣ	82
ΚΑΛΟΗΘΕΙΣ ΟΓΚΟΙ	88
ΟΓΚΟΙ ΤΗΣ ΕΠΙΔΕΡΜΙΔΑΣ	89
Επιδερμικοί ή μυρμηγκιώδεις σπίλοι	89
ΚΑΛΟΗΘΕΙΣ ΟΓΚΟΙ ΤΩΝ ΙΔΡΩΤΟΠΟΙΩΝ ΑΔΕΝΩΝ	90
Συρίγγωμα	91
Μικτός όγκος	91
Διαβρωτική αδενωμάτωση	93
ΚΑΛΟΗΘΕΙΣ ΟΓΚΟΙ ΣΜΗΓΜΑΤΟΓΟΝΩΝ ΑΔΕΝΩΝ	93
Σμιγματικός σπίλος	93
ΚΑΛΟΗΘΕΙΣ ΟΓΚΟΙ ΤΩΝ ΤΡΙΧΙΚΩΝ ΘΗΛΑΚΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΤΡΙΧΩΝ	94
Φαγεσωρικός σπίλος	95
Δερμοειδείς κύστεις	95
ΚΑΛΟΗΘΕΙΣ ΟΓΚΟΙ ΤΟΥ ΣΥΝΔΕΤΙΚΟΥ ΙΣΤΟΥ	95
Ινώδης βλατίδα της ρίνος	96
Επίκτιτο ινοκεράτωμα των δακτύλων	96
Χηλοειδές	97
ΟΓΚΟΙ ΤΟΥ ΜΥΙΚΟΥ ΙΣΤΟΥ	97
Λειομώματα	97
ΟΓΚΟΙ ΛΙΠΩΔΟΥΣ ΙΣΤΟΥ	98
Λιπώματα	98
ΟΓΚΟΙ ΟΣΤΙΚΟΥ ΙΣΤΟΥ	99
Οστέωμα του δέρματος	99
ΟΓΚΟΙ ΑΓΓΕΙΑΚΟΥ ΙΣΤΟΥ	100
Έρπον αγγείωμα	100
Πυογόνο κοκκίωμα	100

Λεμφαγγειώματα	101
ΟΓΚΟΙ ΝΕΥΡΙΚΟΥ ΙΣΤΟΥ	102
Ρινικό γλοιώμα	103
ΟΓΚΟΙ ΑΠΟ ΜΕΛΑΝΟΚΥΤΤΑΡΑ	103
Μελαγχρωματικοί σπίλοι από μελανοκύτταρα επιδερμίδας και χορίου	103
ΚΑΛΟΗΘΕΙΣ ΝΕΟΠΛΑΣΙΕΣ ΤΟΥ ΔΙΚΤΟΕΝΔΟΘΗΛΙΑΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΔΕΡΜΑΤΟΣ	103
Νεανικό Ξανθοκοκκίωμα	104
Λεμφοκυτταρική διήθηση από δήγματα εντόμων	104
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	106
ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ	107

"Όπως η γη, όσο γόνιμη κι αν είναι δεν μπορεί να κάνει τίποτε χωρίς καλλιέργεια, έτσι κι ο νους, χωρίς εκπαίδευση, δεν μπορεί να δώσει καλό καρπό"

"Πλούταρχος"

Στις οικογένειές μας,
στους σεβαστούς μας
καθηγητές

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στην παρούσα εργασία θα γίνει μια προσπάθεια προσέγγισης στο θέμα "ΟΓΚΟΙ ΤΟΥ ΔΕΡΜΑΤΟΣ", θέμα το οποίο θεωρείται άκρως ενδιαφέρον, αφενός μεν γιατί οι συγκεκριμένες κακοήθειες αφθονούν στη χώρα μας και αφετέρου δε γιατί παρουσιάζουν ποικιλία και περίεργες αντιθέσεις.

Ίσως ο όρος "καρκίνος" του δέρματος δεν είναι αρκετά δόκιμος, απ' τη στιγμή που τυπώνει στον ασθενή τη σφραγίδα του καρκινοπαθούς, ενώ η νόσος αυτή εφόσον διαγνωσθεί έγκαιρα και ακολουθηθεί σωστή θεραπευτική αντιμετώπιση, ιάται σε μεγάλο ποσοστό.

Τα νεοπλάσματα του δέρματος είναι συχνότερα στη λευκή φυλή. Παρατηρούνται δε σε μεγαλύτερη συχνότητα στις εύκρατες και τροπικές ζώνες όπου η χρόνια έκθεση των κατοίκων,- σε υπεριώδη ακτινοβολία ηλιακού φωτός μήκους κύματος 290 έως 320 nm,- που δεν προστατεύονται από έντονη χρώση μελανίνης αποτελεί το σημαντικότερο αιτιολογικό παράγοντα.

Οι βλάβες εύκολα γίνονται αντιληπτές μακροσκοπικά και οδηγούν τον πάσχοντα στον ιατρό. Η κύρια θεραπευτική αντιμετώπιση είναι η χειρουργική. Η χειρουργική αντιμετώπιση πλεονεκτεί των υπολοίπων μεθόδων στο ότι παρέχει τη ριζικότερη εξαίρεση της βλάβης, επιταχύνει την επούλωση, έχει καλά αισθητικά αποτελέσματα, και δεν είναι επιβλαβής.

Βασική μέριμνα πρέπει να λαμβάνεται για ορισμένες νοσολογικές οντότητες που εκλαμβάνονται ως προκαρκινοματώδεις καταστάσεις. Βασικός στόχος σ' αυτές τις περιπτώσεις είναι η μη εξαλλαγή των αλλοιώσεων η οποία θα αποτραπεί με τη ριζική θεραπεία αυτών.

Όγκος ή Νεόπλασμα (Tumeur, Tumor. Néoplasme, Neoplasm). Είναι παθολογική μάζα ιστού, η οποία αυξάνεται με ταχύτερο ρυθμό του φυσιολογικού, και κατά τρόπο αυτόνομο, παραμένει δε το ίδιο αυξημένη και μετά τη διακοπή του ερεθίσματος, το οποίο την προκάλεσε.

Ο ορισμός αυτός διαχωρίζει καλύτερα από κάθε άλλο τους όγκους από τις παραγωγικές φλεγμονές, τις υπερπλασίες από τις δυσπλασίες. Ο σαφής

διαχωρισμός μεταξύ καλοήθους όγκους και υπερπλασίας ή δυσπλασίας του δέρματος δεν είναι πάντοτε εύκολος και τούτο δημιουργεί προβλήματα ταξινόμησης των δερματοπαθειών αυτών. Είναι εξάλλου αλήθεια ότι ορισμένες υπερπλασίες και δυσπλασίες περιγράφονται, σε πολλά διδακτικά συγγράματα, ίδια με τους όγκους, στο ίδιο κεφάλαιο. Τέλος, οι κακοήθεις όγκοι δεν είναι πάντοτε τρισδιάστατοι· μερικές φορές μπορεί να πάρουν ελκωτική ή διαθητική μορφή.

Οι όγκοι του δέρματος ταξινομούνται, ανάλογα με τον ιστό από τον οποίο προέρχονται, σε όγκους της επιδερμίδας και των εξαρτημάτων της, σε όγκους μεσεγγυματικής προελεύσεως και σε όγκους από μελανοκύτταρα.

Διακρίνονται βάσει μορφολογικών, τοπογραφικών και βιολογικών κριτηρίων αφ' ενός, της εξελίξεως και της προγνώσεως, αφ' ετέρου, σε καλοήθεις και σε κακοήθεις.

Οι καλοήθεις όγκοι χαρακτηρίζονται γενικώς:

- α. από ομοιομορφία των κυτταρικών πυρήνων,
- β. από αρμονική αρχιτεκτονική διάταξη,
- γ. περιορισμένη ταχύτητα αυξήσεως και
- δ. από έλλειψη μεταστάσεως.

Οι κακοήθεις όγκοι χαρακτηρίζονται αντιθέτως:

- α. από ατυπία των κυτταρικών πυρήνων, οι οποίοι έχουν ποικίλο μέγεθος, είναι δε ως συνήθως ογκώδεις και βαθυχρωματικοί,
- β. από διαταραχή της αρχιτεκτονικής και έλλειψη προσανατολισμού των κυτταρικών πυρήνων,
- γ. από μεγάλη ταχύτητα αυξήσεως, και
- δ. από δυνατότητα μεταστάσεων.

Ο τελευταίος χαρακτήρας είναι ο βασικότερος.

Παρακάτω θα αναφερθούν ορισμένες βασικές αρχές εμβρυολογίας, ανατομίας και φυσιολογίας του δέρματος, ενώ στη συνέχεια θα γίνει αναφορά και ανάπτυξη στους καλοήθεις και στους κακοήθεις όγκους του δέρματος.-